

REGELVERK FÖR HJÄLPMEDEL – REGION GOTLAND

Regelverket består av två delar:

- Allmänna anvisningar
- Produktområden

[1998](#) Regelverket skapades

[2001](#) Allmän revidering

[2004](#) Allmän revidering

[2006](#) Ortopedtekniska hjälpmedel

[2006](#) Dator- och kognitionshjälpmedel

[2008](#) Elrullstolar

2012 Verksamhetshjälpmedel
2012

Ansvarig för sidan: [Lena Jacobsson](#) hjälpmedelskonsulent vuxna och [Eva Gynning Kroon](#) chefsekreterare.

Sidan reviderad 2012-12-28

ALLMÄNNA ANVISNINGAR

Allmänt om regelverket

Regelverket för hjälpmedel ger allmän information om samhällets hjälpmedelsförsörjning och om vilka riktlinjer och regler som gäller för hjälpmedelsverksamheten på Gotland.

Regelverket för hjälpmedel ska ge vägledning åt i första hand förskrivare och övrig personal som deltar i hjälpmedelsförsörjningen, men det är också avsett som allmän informationsskrift.

Målsättningen med regelverket är att klargöra vad som räknas som hjälpmedel inom Gotlands Kommun. Det skall bidra till att bedömningar vid förskrivning görs på ett objektivt sätt. Regelverket skall också klargöra ansvarsfördelningen mellan olika verksamheter där hjälpmedel används.

Underlag för regelverksförändringar utarbetas fortlöpande av hjälpmedelskonsulent i samråd med ledningsgrupp för hjälpmedelsverksamheten och i diskussion med handikapporganisationer. Beslut om regelverket tas politiskt.

Ledningsgruppen består av biträdande verksamhetschef för försörjningen, verksamhetschef HabRehabenheten, avdelningschef hjälpmedelcentralen, budgetansvariga avdelningschefer för rehab/primärvård, habilitering, syncentral/Got-IT/tolkcentral, hörcentral samt hjälpmedelskonsulenter vuxen/barn. Ledningsgruppen träffas varannan månad och diskuterar inriktning, regelverk, upphandling, policy etc.

Hjälpmedelsförskrivning kan inte överklagas. I de fall man inte är nöjd med handläggningen kan besvär lämnas till verksamhetschef HabRehabenheten. Man kan även vända sig till Patientnämnden.

Den del av regelverket som direkt beskriver produktgrupperna är upplagd efter det internationella klassificeringssystemet ISO 9999, "Technical Aids for persons with disabilities – Classification and terminology" (2002).

Klassificeringen består av sex siffror där produktområde benämns med de två första siffrorna, produktgruppen med de fyra första och produktundergrupp alla sex siffror.

Exempel: 12 Hjälpmedel vid förflyttning 12 06 Hjälpmedel som hanteras med båda armarna 12 06 06 Rollatorer

Hjälpmedel

Med hjälpmedel avses i denna förteckning sådan utrustning som en person behöver p.g.a. funktionsnedsättning och/eller sjukdom för att:

- Förebygga framtida förluster av funktion och förmåga
- Förbättra eller vidmakthålla funktion och förmåga
- Kompensera för nedsatt eller förlorad funktion och förmåga, för att klara det dagliga livet.

Som hjälpmedel räknas en specifik artikel som är avsedd antingen för den dagliga livsföringen, som hjälpmedel för vård och behandling, eller för att öka delaktigheten i samhället och möjliggöra ett aktivt samhällsengagemang.

Utanför begreppet hjälpmedel för den dagliga livsföringen, faller hjälpmedel för yrkesinriktad rehabilitering, arbetstekniska hjälpmedel för funktionshindrade, särskilda pedagogiska hjälpmedel inom barnomsorg och skola samt förbrukningsartiklar (Hälso- och sjukvårdslagen 3a§).

Vem kan få hjälpmedel?

Person folkbokförd på Gotland

Person som är folkbokförd på Gotland får hjälpmedelsservice genom Gotlands Kommuns hjälpmedelsverksamhet.

Då person med funktionshinder och behov av hjälpmedel planerar att besöka annan ort kan redan förskrivna hjälpmedel tas med. Ingen specifik hjälpmedelsförskrivning sker för resor.

Person folkbokförd i annat län/Turister

För person som skadats eller insjuknat akut under vistelsen på Gotland kan hjälpmedel korttidsutlånas utan kostnad för personen så länge hon/han är kvar inom kommunen. Detta inbegriper endast de hjälpmedel som personen är i akut behov av. Om kostnaden överstiger 10 000 kr skall förskrivaren på Gotland kontakta hemlandstinget/kommunen. (Riksavtalet för utomlänsvård 1 mars 2004)

För person med funktionshinder och behov av hjälpmedel som planerar att besöka Gotland och önskar låna hjälpmedel gäller följande:

- Endast hjälpmedel som ingår i Gotlands hjälpmedelssortiment, och som inte behöver specialanpassas, kan utlånas.

- Utlåning kan endast ske i mån av tillgång.
- Hyran betalas antingen av brukaren eller av hemlandstinget/hemkommunen.
- Hyran anpassas till produkt, rekonditionering samt eventuell transportkostnad. Hjälpmiddelscentralen ansvarar för prissättningen.
- Hjälpmedel och tillbehör som inte kan återanvändas måste köpas, t ex stänkskydd och hinkar till fristående toaletter.

Svensk medborgare bosatt i utlandet/Utländsk medborgare/Flyktingar

Då det gäller svensk medborgare bosatt i utlandet, utländsk medborgare samt flyktingar kontakta avgiftshandläggare inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen Gotlands Kommun.

Flytt från Gotlands Kommun

Vid flytt från Gotlands Kommun skall brukaren ta kontakt med sin förskrivare på Gotland. Kontakt tas sedan med det landsting/kommun dit brukaren skall flytta. En överenskommelse måste göras om vilka hjälpmedel som skall tas med vid flytten och hur debitering skall ske.

Brukaransvar

Hjälpmedlet är ett lån från Gotlands Kommun. Detta medför vårdnadsplikt, vilket innebär att brukaren blir ersättningsskyldig om hjälpmedlet uppvisar större åverkan än vad som kan förväntas vid normal användning. Brukaren är också ersättningsskyldig för borttappat och/eller stulet hjälpmedel.

Brukaren ansvarar för att meddela förskrivare och/eller hjälpmedelscentral när behovet av hjälpmedlet upphör.

Återlämnat hjälpmedel skall vara väl rengjort.

Brukaren rekommenderas att teckna försäkring för vissa dyrare hjälpmedel som tex elrullstol.

Vid flytt inom Gotlands Kommun bekostar brukaren själv flyttningen av hjälpmedel med undantag av taklyftar och sängar. Flytt av dessa ombesörjes av hjälpmedelscentralen.

Förbrukningsartiklar såsom papper till punktskrivare, färgpatroner, batterier, lampor till förstoringsglas bekostas av brukaren. Undantag är batteri till elrullstol samt andra specialbatterier.

Förskrivare/Förskrivning

Förskrivare är olika yrkeskategorier som utifrån sin kompetens innehar goda kunskaper vad gäller hjälpmedel och dess användning. Där förskrivning sker i samråd mellan flera

aktörer är det en namngiven befattningshavare som är förskrivare.

Förskrivare är de personer som anges vid varje produktområde i regelverket. Det kan vara:

Anpassningslärare
Arbetsterapeut
Audionom
Distriktsköterska
Logoped
Läkare
Sjukgymnast
Sjuksköterska inom äldreomsorgen
Specialpedagog
Synpedagog
Optiker

För att få förskriva hjälpmedel enligt regelverket gäller att förskrivare har godkänd yrkesutbildning enligt ovan. Förskrivningsrätt har man endast när ens yrkeskod finns upptagen under respektive produktgrupp. Förskrivare ska vara anställd av Gotland Kommun alternativt anställd av vårdgivare som har avtal med kommunen. Förskrivningsrätten skall regleras skriftligen i avtalet med Gotlands Kommun. Verksamhetschef inom HabRehab ansvarar formellt för förskrivningsrätten.

För att ha förskrivningsrätt krävs förutom yrke att förskrivare ska:

- Ha god kunskap om hela det sortiment man förskriver, samt vilket bassortiment som gäller.
- Ha god kunskap om funktionen hos de hjälpmedel som förskrivs.
- Ha kunskap om gällande regler för förskrivning och följa de riktlinjer som där anges.
- Delta i hjälpmedelsvisningar och fortlöpande utbildningar i det sortiment man har förskrivningsrätt på.
- Genomgå i förekommande fall, riktade kurser och temadagar för att få utprova vissa specificerade hjälpmedel.

Upprätthålls inte kompetensen i avseende av ovanstående krav, kan förskrivningsrätten återtas.

Förskrivning av hjälpmedel skall göras utifrån kostnadseffektivitet. Principiellt gäller att man skall utgå från det enklaste hjälpmedlet för att lösa problemet i den aktuella situationen.

Dubbelutrustning

Dubbel uppsättning av samma produkt kan ej förskrivas som personligt hjälpmedel.

För vissa hjälpmedel/situationer finns undantag. Detta står då angivet under respektive produktgrupp.

Hjälpmedelsförskrivning utanför sortiment

Beslut om förskrivning utanför sortiment tas av respektive hjälpmedelskonsulent (barn/vuxen).

Hjälpmedelsförskrivning utanför regelverk

Beslut om förskrivning utanför regelverk tas av en ärendegrupp bestående av logistikchef för hjälpmedelscentralen, verksamhetschef för HabRehab, avdelningschef för rehab/primärvård, habilitering, syncentral, tolkcentral, hörcentral och Got-IT samt hjälpmedelskonsulent för barn och vuxna.

Ansökan om att förskrivning utanför regelverket görs av förskrivare på blankett "ansökan om hjälpmedel utanför Gotlands Kommuns regelverk för hjälpmedel".

Ärendegruppen träffas en gång per månad. Ansökan skall skickas till hjälpmedelskonsulent.

Anpassning och specialanpassning av medicinteknisk produkt

Produkter som är avsedda som hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning klassas som medicintekniska produkter. De grundläggande kraven på medicintekniska produkter återfinns i lagen om medicintekniska produkter (SFS 1993:584).

Anpassning och specialanpassning är två viktiga begrepp som måste skiljas åt. En anpassning uppnås genom att hjälpmedlet förses med tillbehör som anvisas av tillverkaren eller genom justering av inställbara funktioner. Då brukarens behov inte kan tillgodoses genom anpassning av befintliga produkter finns möjligheten att ta fram en produkt som specialanpassas till den aktuella brukaren.

I Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2003:11) definieras en specialanpassad produkt på följande sätt:

"En produkt som har tillverkats efter en läkares skriftliga anvisning för att endast användas av en viss angiven patient och som läkaren på sitt ansvar givit speciella konstruktionsegenskaper. En anvisning får även göras av en annan person som genom sina yrkeskvalifikationer är behörig."

Av definitionen framgår att arbetet ska baseras på en skriftlig anvisning och att produkten ska vara avsedd för en namngiven patient. Det framgår också att ansvaret för produktens egenskaper ligger hos den som utfärdar anvisningen.

Ansvarsfördelning för hjälpmedel

Personligt hjälpmedel

Ett personligt hjälpmedel är ett hjälpmedel som är avsedd för en enskild person i den dagliga livsföringen för att kompensera eller mildra en funktionsnedsättning så att inte handikapp uppstår i förhållande till miljön.

Vid vård av anhörig i gemensamt hem räknas hjälpmedlet som personligt hjälpmedel.

Till personligt hjälpmedel räknas även hjälpmedel som förälder med funktionsnedsättning behöver för att kunna vårda/sköta sitt barn.

Verksamhetshjälpmedel

Hjälpmedel som behövs för att bedriva verksamhet, där person/personer med funktionsnedsättning vistas, i t ex skola, förskola, särskilda boendeformer och korttidsboende, skall bekostas av respektive verksamhet.

Hjälpmedel som i första hand används för personalens arbetsmiljö räknas som arbetstekniskt hjälpmedel och är ett verksamhetsansvar.

Undantag gäller fr o m 120401 i de fall personen omfattas av förtydligandet i förordningen om assistansersättning (1993:1091) med ändring (2011:182). Det innebär att det som tidigare benämnts arbetstekniskt hjälpmedel nu blir ett personligt hjälpmedel. Beslutat i hälso- och sjukvårdsnämnden 120322 och i socialnämnden 120323.

Bidrag/Egenavgifter

Produkt	Bidrag	Egenavgift
Ortopediska skor, vuxen (par)		600:-
Ortopediska skor, barn/ungdom t.o.m 17 år (par)		400:-
Ortoser (faktisk kostnad dock max egenavgiften)		300:-
Prefabricerade kompressionsstrumpor (st)		100:-
Hörapparater vuxen fr.o.m 18 år (faktisk kostnad dock max bidragsbeloppet)	3 000:-	
Glasögon (högst 0,3 avståndsglas)		500:-
Glasögon (högst 0,3 bifokala)		700:-
Glasögon 0 – 7 år (standardglas/ordination)	600:-	
Glasögon 0 – 7 år (RX- och flerstyrkeglas/ordination)	900:-	

Bilanpassningsbidrag (faktisk kostnad dock max bidragsbeloppet)	½ prisbasbelopp (exkl. moms)	
---	------------------------------	--

Lagar, förordningar och föreskrifter av betydelse för hjälpmedelsverksamheten

- Hälsa- och sjukvårdslagen, (HSL), SFS 1982:763
- Lag om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område, (LYHS), SFS 1998:531
- Förordning om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område, (FYHS), SFS 1998:1513
- Förordning om verksamhetschef inom hälso- och sjukvården, SFS 1996:933
- Verksamhetschef inom hälso- och sjukvård, SOSFS 1997:8
- Medicinskt ansvarig sjuksköterska i kommunernas hälso- och sjukvård, SOSFS 1997:10
- Socialstyrelsens föreskrifter om ledningssystem för kvalitet- och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården, SOSFS 2005:12 (M)
- Delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård och tandvård, SOSFS 1997:14
- Patientjournalag, SFS 1985:562
- Lag om patientnämndsverksamhet mm, SFS 1998:1656
- Patientskadelag, SFS 1996:799
- Informationsöverföring och samordnad vårdplanering, SOSFS 1996:32
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om anmälningsskyldighet enligt Lex Maria SOSFS 2005:28 (M)
- Lag om medicintekniska produkter, SFS 1993:584
- Förordning om medicintekniska produkter, SFS 1993:876
- Användning och egentillverkning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvården, SOSFS 2001:12
- Medicintekniska produkter, LVFS 2003:11
- Lag om offentlig upphandling, (LOU), SFS 1992:1528
- Förordning om statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation, SFS 2001:638

Internetadresser av betydelse för hjälpmedelsverksamheten

Hjälpmiddelsinstitutet www.hi.se

Läkemedelsverket www.MPA.se

Socialstyrelsen www.sos.se

Riksdagen (länken Rixlex) www.riksdagen.se

Riksavtalet för utomlänsvård www.skl.se

Vård av personer från andra länder www.skl.se

PRODUKTOMRÅDEN

04 HJÄLPMEDEL VID PERSONLIG MEDICINSK BEHANDLING

04 06 Hjälpmiddel vid cirkulationsbehandling

04 06 06 Stödstrumpor och kompressionsstrumpor för armar och ben och andra delar av kroppen

Anvisning

1. **Prefabricerade kompressionsbandage** kan förskrivas till person med kronisk extremitetssvullnad enligt nedan:

- Person med kronisk venös insufficiens, med komplikation i form av kraftig svullnad, eksem eller bensår.
- Person med bensvullnad på grund av hjärtsjukdom.
- Person med extremitetssvullnad på grund av frakturbehandling.

Kompressionshandskar för behandling av ödem vid stroke eller handskada bekostas av behandlande klinik.

Den första förskrivningen skall föregås av medicinsk bedömning av läkare och läkarbedömningen skall upprepas vartannat år. Därefter görs mätning och förskrivning av förskrivare.

Egenavgift: 100 kronor per strumpa och förskrivning. Kostnaden är inte högkostnadsgrundande.

2. **Individuellt utprovade och tillverkade kompressionsbandage** kan förskrivas till personer med lymfödem, kongenitalt/primärt eller förvärvat/sekundärt oberoende var på kroppen det uppträder.

I de fall som kompressionsbandage ej kan användas utan ersätts/kompletteras med lindor, betraktas dessa som hjälpmedel.

Förskrivare

1. Sjukgymnast, distriktssköterska, sjuksköterska inom äldreomsorg som genomgått av kommunen anordnad kurs i förskrivningsrätt för kompressionsstrumpor.
2. Utbildad lymfterapeut

04 24 Materiel och utrustningar för fysiska, fysiologiska och biokemiska tester

04 24 12 Blodanalysmateriel

Anvisning

Talande blodsockermätare kan förskrivas till gravt synskadad person som behöver kontrollera blodsockret av medicinska skäl.

Förskrivare

Synpedagog i samråd med diabetessköterska

04 33 Antidecubitushjälpmedel

Hjälpmedel för att lindra trycket på delar av eller på hela kroppen för att undvika uppkomst av trycksår. Antidecubitusdynor och underlägg se 18 09 42.
Antidecubitusmadrasser madrasskydd se 18 12 18.

04 48 Rörelse-, styrke- och balansträningsredskap

04 48 08 Ståbarrar och ståstöd

Anvisning

Ståstöd kan förskrivas till person med grav funktionsnedsättning i behov av ståträning.

Förskrivare

Sjukgymnast.

04 48 21 Tippbrädor

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav funktionsnedsättning i behov av ståträning.

Förskrivare

Sjukgymnast.

06 ORTOSER OCH PROTESER

06 03 Spinala ortoser, system

Här ingår spinala ortoser och system av kompatibla komponenter, vanligen från en och samma tillverkare, som, tillsammans med individuellt tillverkade komponenter, kan sättas samman till en rad olika spinala ortoser. De enskilda produkterna och komponenterna kan klassas enligt nedanstående klassificering.

06 03 03 Sacro-iliac ortoser (SIO)

Ortoser som omfattar hela eller delar av sacro-iliaca området

Anvisning

Ortos som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid individuell anpassning/utprovning kan förskrivas som personligt hjälpmedel till personer med grava besvär enligt gällande hjälpmedelspolicy för Gotlands Kommun.

Mjuk ortos som inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens bekostas av den enskilde.

Sacro-iliacaortos vid graviditet bekostas av den enskilde.

Ortoser som är avsedda endast för idrottsutövning bekostas av den enskilde.

1. Sacro-iliacaortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Sacro-iliacaortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Sacro-iliacaortos kan förskrivas i korrigerande syfte
4. Sacro-iliacaortos kan förskrivas i funktionellt syfte

Förskrivare

1. Läkare, sjukgymnast
2. Läkare, sjukgymnast
3. Läkare, sjukgymnast
4. Läkare, sjukgymnast

06 03 06 Lumbo-sacral ortoser (LSO)

Ortoser som omfattar hela eller delar av det lumbo-sacro-iliaca området/bröstryggen.

Anvisning

Ortos som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid individuell anpassning/utprovning kan förskrivas som personligt hjälpmedel till personer med grava besvär enligt gällande hjälpmedelspolicy för Gotlands Kommun.

Mjuk ortos som inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens bekostas av den enskilde.

Ortoser som är avsedda endast för idrottsutövning bekostas av den enskilde.

1. Lumbo-sacral ortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Lumbo-sacral ortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Lumbo-sacral ortos kan förskrivas i korrigerande syfte
4. Lumbo-sacral ortos kan förskrivas i funktionellt syfte

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
3. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi
4. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi Sjukgymnast med speciell kompetens inom habilitering

06 03 09 Thoraco-lumbo-sacral ortoser (TLSO)

Ortoser som omfattar hela eller delar av thorax och lumbo-sacro-iliaca området.

Anvisning

Ortos som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid individuell anpassning/utprovning kan förskrivas som personligt hjälpmedel till personer med grava besvär enligt gällande hjälpmedelspolicy för Gotlands Kommun.

Mjuk ortos som inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens bekostas av den enskilde.

Ortoser som är avsedda endast för idrottsutövning bekostas av den enskilde.

1. Thoraco-lumbo-sacral ortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Thoraco-lumbo-sacral ortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Thoraco-lumbo-sacral ortos kan förskrivas i korrigerande syfte
4. Thoraco-lumbo-sacral ortos kan förskrivas i funktionellt syfte

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
3. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi
4. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi Sjukgymnast med speciell kompetens inom habilitering

06 03 12 Cervical ortoser (CO)

Ortoser som omfattar hela eller delar av det cervicala området inklusive leden mellan huvud och ryggrad.

Anvisning

Ortos som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid individuell anpassning/utprovning kan förskrivas som personligt hjälpmedel till personer med grava besvär enligt gällande hjälpmedelspolicy för Gotlands Kommun.

Mjuk ortos som inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens bekostas av den enskilde.

1. Cervical ortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Cervical ortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi

06 03 15 Cervico-thoracic ortoser (CTO)

Ortoser som omfattar hela det cervicala området samt thorax inklusive leden mellan huvud och ryggrad.

Anvisning

1. Cervico-thoracic ortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Cervico-thoracic ortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi

06 03 18 Cervico-thoraco-lumbo-sacral ortoser (CTLSO)

Ortoser som omfattar hela det cervicala området, samt thorax, hela det lumbala området, sacro-iliaca området inklusive leden mellan huvud och ryggrad.

Anvisning

1. Cervico-thoraco-lumbo-sacral ortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Cervico-thoraco-lumbo-sacral ortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Cervico-thoraco-lumbo-sacral ortos kan förskrivas i funktionellt syfte

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi
3. Sjukgymnast med speciell kompetens inom habilitering

06 06 Övre extremitetsortoser, kroppsburna system

Här ingår ortoser för de övre extremiteterna samt system av kompatibla komponenter, vanligen från en och samma tillverkare, som, tillsammans med individuellt tillverkade komponenter, kan sättas samman till en rad olika övre extremitetsortoser. De enskilda produkterna och huvudsakliga komponenterna kan klassas enligt nedanstående klassificering.

06 06 03 Fingerortoser

Ortoser som omfattar hela eller del av ett finger.

Anvisning

1. Finger/tumortoser kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Finger/tumortoser kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Finger/tumortoser kan förskrivas i korrigerande syfte

Förskrivare

1. Arbetsterapeut med speciell kompetens inom handkirurgi eller reumatologi Läkare
2. Arbetsterapeut med speciell kompetens inom handkirurgi eller reumatologi Läkare
3. Arbetsterapeut med speciell kompetens inom handkirurgi eller reumatologi

06 06 06 Handortoser

Ortoser som omfattar hela eller del av en hand.

Anvisning

Ortos som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid individuell anpassning/utprovning kan förskrivas som personligt hjälpmedel till personer med grava besvär enligt gällande hjälpmedelpolicy för Gotlands Kommun.

Mjuk ortos som inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens bekostas av den enskilde.

Ortoser som är avsedda endast för idrottsutövning bekostas av den enskilde.

1. Handortoser kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Handortoser kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Handortoser kan förskrivas i korrigerande syfte

Förskrivare

1. Arbetsterapeut med speciell kompetens inom handkirurgi, läkare
2. Arbetsterapeut med speciell kompetens inom handkirurgi, läkare
3. Arbetsterapeut med speciell kompetens inom handkirurgi, läkare

06 06 09 Handledsortoser

Ortoser som omfattar handleden.

Anvisning

Ortos som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid individuell anpassning/utprovning kan förskrivas som personligt hjälpmedel till personer med grava besvär enligt gällande hjälpmedelspolicy för Gotlands Kommun.

Mjuk ortos som inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens bekostas av den enskilde.

Handledsortoser vid graviditet bekostas av den enskilde.

Ortoser som är avsedda endast för idrottsutövning bekostas av den enskilde.

1. Handledsortoser kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Handledsortoser kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte

Förskrivare

1. Arbetsterapeut, sjukgymnast
2. Arbetsterapeut med speciell kompetens inom handkirurgi eller reumatologi, läkare med speciell kompetens inom handkirurgi, ortopedi eller reumatologi sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi

06 06 12 Hand-handledsortoser

Ortoser som omfattar handleden och handen.

Anvisning

Ortos som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid individuell anpassning/utprovning kan förskrivas som personligt hjälpmedel till personer med grava besvär enligt gällande hjälpmedelspolicy för Gotlands kommun.

Mjuk ortos som inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens bekostas av den enskilde.

Ortoser som är avsedda endast för idrottsutövning bekostas av den enskilde.

1. Hand-handledsortoser kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod.
2. Hand-handledsortoser kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte.

3. Hand-handledsortoser kan förskrivas i korrigerande syfte.

Förskrivare

1. Arbetsterapeut Sjukgymnast
2. Arbetsterapeut med speciell kompetens inom handkirurgi eller reumatologi Läkare med speciell kompetens inom handkirurgi, ortopedi eller reumatologi Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
3. Arbetsterapeut

06 06 13 Finger-hand-handledsortoser

Ortoser som omfattar handleden, handen och ett eller flera fingrar.

Anvisning

1. Finger-hand-handledsortoser kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Finger-hand-handledsortoser kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Finger-hand-handledsortoser kan förskrivas i korrigerande syfte

Förskrivare

1. Arbetsterapeut
2. Arbetsterapeut med speciell kompetens inom handkirurgi eller reumatologi Läkare med speciell kompetens inom handkirurgi, ortopedi eller reumatologi
3. Arbetsterapeut

06 06 15 Armbågsortoser

Ortoser som omfattar armbågen.

Anvisning

Ortos som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid individuell anpassning/utprovning kan förskrivas som personligt hjälpmedel till personer med grava besvär enligt gällande hjälpmedelspolicy för Gotlands Kommun.

Mjuk ortos som inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens bekostas av den enskilde.

Ortoser som är avsedda endast för idrottsutövning bekostas av den enskilde.

1. Armbågsortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Armbågsortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte

Förskrivare

1. Arbetsterapeut med speciell kompetens inom handkirurgi Läkare med speciell kompetens inom ortopedi Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
2. Arbetsterapeut med speciell kompetens inom handkirurgi Läkare med speciell kompetens inom ortopedi Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi

06 06 18 Armbågs-handledsortoser

Ortoser som omfattar armbågen och handleden.

Anvisning

1. Armbågs-handledsortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Armbågs-handledsortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi

06 06 19 Armbågs-handleds-handortoser

Ortoser som omfattar armbågen, handleden och handen.

Anvisning

1. Armbågs-handleds-handortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Armbågs-handleds-handortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi

06 06 21 Skulderortoser

Ortoser som omfattar skulderleden.

Anvisning

1. Skulderortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Skulderortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Skulderortos kan förskrivas i funktionellt syfte

Förskrivare

1. Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
3. Sjukgymnast med speciell kompetens inom neurologi

06 06 24 Skulder-armbågsortoser

Ortoser som omfattar skulderleden och armbågsleden.

Anvisning

1. Skulder-armbågsortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Skulder-armbågsortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi

06 06 27 Helarmsortoser utan handortos

Ortoser som omfattar skulderleden, armbågsleden och handleden.

Anvisning

1. Helarmsortos utan handortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Helarmsortos utan handortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi

06 06 30 Helarmsortoser

Ortoser som omfattar skulderleden, armbågsleden, handleden och handen.

Anvisning

1. Helarmsortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Helarmsortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi

06 12 Nedre extremitetsortoser, system

Här ingår ortoser för de nedre extremiteterna samt system av kompatibla komponenter, vanligen från en och samma tillverkare, som, tillsammans med individuellt tillverkade komponenter, kan sättas samman till en rad nedre extremitetsortoser. De enskilda produkterna och huvudsakliga komponenterna kan klassas enligt nedanstående klassificering.

06 12 03 Fotortoser (FO)

Här ingår ortopediska inlägg och insatser till skor.

Anvisning

Ortopediska inlägg som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid individuell anpassning/utprovning kan förskrivas som personligt hjälpmedel till personer med grava besvär enligt gällande hjälpmedelspolicy för Gotlands Kommun.

Prefabricerat ortopediskt inlägg bekostas av den enskilde.

Ortopediska inlägg som är avsedda endast för idrottsutövning bekostas av den enskilde.

1. Ortopediska inlägg kan förskrivas till barn i korrigerande syfte
2. Ortopediska inlägg kan förskrivas till person som har eller riskerar att få sår

Max två par inlägg/person och förskrivning.

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, sjukgymnast inom rehabilitering
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, kirurgi, invärtesmedicin, infektion och hud

06 12 06 Fotledsortoser (AFO, DAFO)

Ortoser som omfattar fotleden och hela eller delar av foten.

Anvisning

Ortos som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid individuell anpassning/utprovning kan förskrivas som personligt hjälpmedel till personer med grava besvär enligt gällande hjälpmedelspolicy för Gotlands Kommun.

Mjuk ortos som inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens bekostas av den enskilde.

Ortoser som är avsedda endast för idrottsutövning bekostas av den enskilde.

1. Fotledsortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Fotledsortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Fotledsortos kan förskrivas i korrigerande syfte
4. Fotledsortos kan förskrivas i funktionellt syfte

Förskrivare

1. Läkare, sjukgymnast
2. Läkare, sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
3. Läkare, sjukgymnast med speciell kompetens inom habilitering
4. Sjukgymnast

06 12 09 Knäortoser (KO)

Ortoser som omfattar knäleden.

Anvisning

Ortos som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid individuell anpassning/utprovning kan förskrivas som personligt hjälpmedel till personer med grava besvär enligt gällande hjälpmedelspolicy för Gotlands kommun.

Mjuk ortos som inte kräver hälso- och sjukvårdens kompetens bekostas av den enskilde.

1. Knäortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Knäortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Knäortos kan förskrivas i korrigerande syfte
4. Knäortos kan förskrivas i funktionellt syfte

Förskrivare

1. Läkare, sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi, sjukgymnast med speciell kompetens inom habilitering, rehabilitering, neurologi eller reumatologi
2. Läkare med speciell kompetens inom rehabilitering, ortopedi, neurologi eller reumatologi, sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
3. Läkare med speciell kompetens inom rehabilitering, ortopedi, neurologi eller reumatologi, sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi, sjukgymnast med speciell kompetens inom habilitering, rehabilitering, neurologi eller reumatologi
4. Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi, sjukgymnast med speciell kompetens inom habilitering, rehabilitering, neurologi eller reumatologi

06 12 12 Helbensortoser (KAFO)

Ortoser som omfattar knäleden, fotleden och foten.

Anvisning

1. Helbensortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Helbensortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Helbensortos kan förskrivas i korrigerande syfte
4. Helbensortos kan förskrivas i funktionellt syfte

Förskrivare

1. Läkare, sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
3. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
4. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, sjukgymnast med speciell kompetens inom habilitering

06 12 15 Höftledsortoser (HIO)

Ortoser som omfattar höftleden. Här ingår abduktionsortoser.

Anvisning

1. Höftledsortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Höftledsortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Höftledsortos kan förskrivas i korrigerande syfte
4. Höftledsortos kan förskrivas i funktionellt syfte

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
3. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
4. Sjukgymnast med speciell kompetens inom habilitering

06 12 16 Höft-knä-ortoser

Ortoser som omfattar höften och knäleden.

Anvisning

1. Höft-knä-ortos kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Höft-knä-ortos kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Höft-knä-ortos kan förskrivas i korrigerande syfte

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi
3. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi Sjukgymnast med speciell kompetens inom ortopedi

06 12 18 Helbensortoser med bäckenbygel (HIKAFO)

Ortoser som omfattar höftleden, knäleden, fotleden och foten.

Anvisning

1. Helbensortos med bäckenbygel kan förskrivas i korrigerande syfte
2. Helbensortos med bäckenbygel kan förskrivas i funktionellt syfte
3. Ståskal kan förskrivas i korrigerande och/eller i funktionellt syfte

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi
3. Sjukgymnast med speciell kompetens inom rehabilitering

06 18 Övre extremitetsproteser, system

06 18 03 Delhandsproteser

06 18 06 Handledsexartikulationsproteser

06 18 09 Underarmsproteser

06 18 12 Armbågsexartikulationsproteser

06 18 15 Överarmsproteser

06 18 18 Skulderexartikulationsproteser

06 18 21 Protoser för forequarter amputation

06 18 24 Proteshänder

06 18 27 Proteskrokar och funktionella verktyg

06 18 30 Proteshandleder

06 18 33 Protesarmbågsleder

06 18 36 Protesskulderleder

06 18 39 Externa leder för övre extremitetsprotessystem

06 18 42 Hjälpmedel för inriktning för övre extremitetsprotessystem

Förskrivare

Läkare med speciell kompetens inom ortopedi

06 21 Kosmetiska, ej funktionella, övre extremitetsproteser

Förskrivare

Läkare med speciell kompetens inom ortopedi

06 24 Nedre extremitetsproteser, system

06 24 03 Delfotsproteser

06 24 06 Fotledsexartikulationsproteser

06 24 09 Underbensproteser

06 24 12 Knäexartikulationsproteser

06 24 15 Lårbensproteser

06 24 18 Höftledsexartikulationsproteser

06 24 21 Protoser för hemipelvectomi amputation

06 24 24 Protoser vid hemicorporectomi amputation

06 24 27 Protesfötter

06 24 30 Transversalleder

06 24 33 Protesknäleder

06 24 36 Proteshöftleder

06 24 37 Externa leder för nedre extremitetsprotessystem

06 24 39 Proteshylsor till underbensproteser, förformade

06 24 42 Proteshylsor till lårbensproteser, förformade

06 24 45 Hjälpmedel för inriktning av benproteser

06 24 48 Temporära protoser

Förskrivare

Läkare med speciell kompetens inom ortopedi

06 27 Kosmetiska, ej funktionella, benproteser

Förskrivare

Läkare med speciell kompetens inom ortopedi

06 30 Protoser, utom extremitetsproteser

06 30 03 Peruker

06 30 06 Postischer och toupéer

06 30 09 Ögonfransar och ögonbryn

Anvisning

Peruker, postischer och toupéer kan förskrivas till person med totalt/varaktigt håravfall eller håravfall pga behandling.

Ögonfransar och ögonbryn kan förskrivas till person med varaktigt håravfall.

Max fyra syntethårsperuker eller en äktahårsperuk kan förskrivas per år till person med totalt/varaktigt håravfall.

Max två syntethårsperuker kan förskrivas per år till person med håravfall p g a behandling.

Max tio par ögonfransar/ögonbryn, inklusive klister, kan förskrivas per år.

Vanlig typ av manligt håravfall utgör inte indikation för förskrivning liksom åldersbetingat håravfall för både män och kvinnor.

Kostnad för vård av produkterna betalas av brukaren.

Endast av kommunen upphandlad frisör får anlitas vid utprovning och tillhandahållande av peruk/postisch/toupé/ögonfransar/ögonbryn. Vid val av annan frisör bekostar brukaren själv ovanstående produkter.

Förskrivare

Läkare, sjuksköterska på behandlande klinik

06 33 Ortopediska skor

Skor avsedda att användas vid behandling och för att kompensera strukturella och funktionella missbildningar eller skador på en fot.

06 33 03 Konfektionsskor och bekvämskor

Ej individuellt tillverkade skor. Här ingår t ex skor med stort lästdjup, mjukt foder eller lång snörning som underlättar av- och påtagning av skorna.

Anvisning

Konfektions- och bekvämskor som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid individuell anpassning/utprovning kan förskrivas som personligt hjälpmedel till personer med grava besvär enligt gällande hjälpmedelspolicy för Gotlands kommun.

Max två par skor per förskrivning och år.

1. Skor kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Skor kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Skor kan förskrivas i förebyggande syfte till person som har eller riskerar att få sår
4. Skor kan förskrivas i funktionellt syfte i kombination med ortos

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, kirurgi, invärtesmedicin, infektion eller hud, sjukgymnast inom habilitering
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, kirurgi, invärtesmedicin, infektion eller hud
3. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, kirurgi, invärtesmedicin, infektion eller hud
4. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, kirurgi, invärtesmedicin, infektion eller hud, sjukgymnast inom habilitering

06 33 06 Specialtillverkade skor, över egen läst

Ortopediska skor individuellt utformade för bästa funktion.

Anvisning

1. Specialtillverkade skor, över egen läst, kan förskrivas i behandlande syfte under begränsad tidsperiod
2. Specialtillverkade skor, över egen läst, kan förskrivas i pre- och/eller postoperativt syfte
3. Specialtillverkade skor, över egen läst, kan förskrivas i förebyggande syfte till person som har eller riskerar att få sår
4. Specialtillverkade skor, över egen läst, kan förskrivas i funktionellt syfte i kombination med ortos

Förskrivare

1. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, kirurgi, invärtesmedicin, infektion eller hud, sjukgymnast inom habilitering
2. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, kirurgi, invärtesmedicin, infektion eller hud
3. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, kirurgi, invärtesmedicin, infektion eller hud
4. Läkare med speciell kompetens inom ortopedi, kirurgi, invärtesmedicin, infektion eller hud, sjukgymnast inom habilitering

06 33 09 Anpassade standard Skor

Individuellt anpassade standard skor.

Anvisning

Standardskor som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid individuell anpassning/utprovning kan förskrivas som personligt hjälpmedel till personer med grava besvär enligt gällande hjälpmedelpolicy för Gotlands kommun.

Max två par skor per förskrivning och år.

1. Anpassning av standardskor kan förskrivas i korrigerande/funktionellt syfte till person med benlängdskillnad
2. Anpassning av standardskor kan förskrivas i funktionellt syfte till person i kombination med ortos
3. Olikstora skor kan förskrivas till person med minst **två** storlekars skillnad på fötterna

Förskrivare

1. Läkare
2. Läkare, sjukgymnast inom habilitering
3. Läkare

09 HJÄLPMEDEL FÖR PERSONLIG VÅRD

09 06 Kroppsburen skyddsmateriel

09 06 03 Huvudskydd

Anvisning

Kan förskrivas som personligt hjälpmedel till person med grav falltendens.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

09 06 21 Fot-, häl- och tåskydd

Anvisning

Kroppsburet antidecubitussydd kan förskrivas till personer som har eller riskerar att få trycksår.

Förskrivare

Arbetsterapeut, distriktssköterska, sjuksköterska inom äldreomsorgen, sjukgymnast

09 06 24 Kroppsskydd

Här ingår bälte, selar och västar.

Anvisning

Endast läkare kan förskriva bälten, selar och västar i frihetsberövande syfte.

Arbetsterapeut och sjukgymnast kan förskriva bälten, selar och västar till rullstolar/specialstolar/arbetsstolar i samråd med brukare, anhörig och/eller vårdare som säkerhetsåtgärd (fall ur stol) eller positionering. Det rör sig då inte om frihetsberövande eller åtgärder för ersättning av tillsyn.

Förskrivare

Läkare, arbetsterapeut, sjukgymnast

09 12 Hjälpmedel vid toalettbesök

09 12 03 Flyttbara toalettstolar, med och utan hjul

Anvisning

Kan förskrivas till brukare i eget boende samt till brukare boende på servicehus. I annat särskilt boende betraktas hjälpmedlet som ett verksamhetsansvar.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

09 12 12 Toalettstolsförhöjningar, fristående

09 12 15 Toalettstolsförhöjningar, lösa tillsatser

09 12 18 Toalettstolsförhöjningar, fasta tillsatser

Anvisning

Kan förskrivas till brukare i eget boende samt till brukare boende på servicehus. I annat särskilt boende betraktas hjälpmedlet som ett verksamhetsansvar.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast, distriktssköterska, sjuksköterska inom äldreomsorg.

09 12 24 Armstöd och/eller ryggstöd som monteras på toaletten

Här ingår även kroppsskydd som monteras på toaletten.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

09 12 30 Toalettppappershållare

Anvisning

Kan endast förskrivas som tillbehör till väggmonterade toalettarmstöd.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

09 12 33 Bäck**Anvisning**

Kan endast förskrivas som tillbehör till flyttbara toalettstolar.
Övriga bäcken kan köpas på apoteket.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

09 33 Hjälpmedel vid tvättning, bad och dusch**09 33 03 Bad- och duschstolar (med och utan hjul), badbrädor, pallar, ryggstöd och sitsar****Anvisning**

Badkarsbrädor och badkarssitsar kan förskrivas som hjälpmedel via hjälpmedelsverksamheten.

Duschstol med rygg och armstöd kan förskrivas som hjälpmedel via hjälpmedelsverksamheten.

Duschpall kan ej förskrivas som hjälpmedel via hjälpmedelsverksamheten.

Duschstolar på hjul [09 12 03](#)

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast, distriktssköterska, sjuksköterska inom äldreomsorgen

09 33 12 Badbänkar, duschbord och skötbord**Anvisning**

Kan förskrivas till person med grav funktionsnedsättning som vårdas av anhörig i gemensamt hem.

Då brukare vårdas av anställd personal betraktas dessa hjälpmedel som arbetstekniskt hjälpmedel/verksamhetsansvar.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

09 48 Hjälpmedel för att mäta kroppens fysiska och fysiologiska tillstånd

09 48 03 Kroppstermometrar

Anvisning

Kroppstermometer med syntetiskt tal eller taktill avläsning kan förskrivas till gravt synskadad person som inte kan avläsa text.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

09 48 06 Personvågar

Anvisning

Kan förskrivas till gravt synskadad person som av medicinska skäl måste kontrollera sin kroppsvikt. De personvågar som avses är speciellt utformade för synskadade (ej för visuell avläsning).

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare i samråd med läkare

09 51 Tidshjälpmedel

09 51 03 Armbandsur

09 51 06 Fickur

09 51 09 Bordsur och väggur

Anvisning

1. Tidshjälpmedel med taktill avläsning och/eller syntetiskt tal kan förskrivas till gravt synskadad person som ej visuellt kan avläsa en urtavla med stark kontrast.
2. Tidshjälpmedel kan förskrivas till person med kognitiv funktionsnedsättning för att ge självständighet avseende att passa och/eller ha kontroll över tiden i specifik aktivitet.

Förskrivare

1. Synpedagog, anpassningslärare
2. Arbetsterapeut

12 HJÄLPMEDEL VID FÖRFLYTTNING

12 03 Gånghjälpmedel som hanteras med en arm

12 03 03 Stödkäppar

Anvisning

1. Här ingår stödkäppar med ett stödben, handtag utan underarmsstöd.
2. Här ingår även vita stödkäppar avsedda för synskadade och blinda.

Förskrivare

1. Arbetsterapeut, distriktssköterska, sjukgymnast
2. Synpedagog, anpassningslärare

12 03 06 Armbågs kryckor

Här ingår kryckkäppar med ett stödben, handtag och armbygge.

Förskrivare

Arbetsterapeut, distriktssköterska, sjukgymnast, sjuksköterska, sjuksköterska inom äldreomsorgen

12 03 09 Underarmskryckor (RA-kryckkäppar)

12 03 12 Axillarkryckor (Kryckor)

12 03 16 Gånghjälpmedel med tre eller fler stödben, handtag och/eller underarmsstöd

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

12 06 Gånghjälpmedel som hanteras med båda armarna

12 06 03 Gåstativ

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

12 06 06 Rollatorer

Anvisning

Två rollatorer kan förskrivas till:

- person som har svårighet att förflytta rollatorn mellan olika våningsplan.
- person med ständigt behov av rollator både inom- och utomhus.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

12 06 09 Gåstolar

Här ingår gånghjälpmedel med hjul och sits. Sitsen används under förflyttningen som sker i sittande eller halvsittande ställning. Gåcyklar ingår (cyklar som "promeneras" fram medan man sitter på dess sadel/sits).

Anvisning

Gåstol kan förskrivas till person, med grav funktionsnedsättning, som inte klarar att gå med annat gånghjälpmedel.

Kravet vid förskrivning är att brukaren har huvudstabilitet.

Förskrivare

Sjukgymnast

12 06 12 Gåbord**Förskrivare**

Arbetsterapeut, sjukgymnast

12 07 Tillbehör till gånghjälpmedel

Här ingår t ex käpphållare, doppskor och isdubbar

Anvisning

1. Käpphållare kan endast förskrivas som tillbehör till rollatorer och rullstolar
2. Doppskor och isdubbar

Förskrivare

1. Arbetsterapeut, sjukgymnast
2. Arbetsterapeut, distriktssköterska, sjukgymnast, sjuksköterska, sjuksköterska inom äldreomsorgen

12 12 Bilanpassningar**Anvisning**

Bilanpassningsärenden skall handläggas i hjälpmedelsverksamhetens [ärendegrupp](#).

Bilanpassning kan förskrivas till person som pga funktionsnedsättning har svårt att framföra bil. Den funktionshindrade skall vara ägare till bilen och fordonet skall vara registrerat på henne/honom. Den funktionshindrade skall själv kunna framföra bilen. Den funktionshindrade skall ingå i någon av följande grupper och inte omfattas av det

statliga bilstödet från försäkringskassan:

- Person mellan 50 – 65 år som ej har anknytning till arbetsmarknaden.
- Person över 65 år.

Läkare, med god kännedom om den funktionshindrades medicinska och funktionella status, skall intyga att personen är lämplig att framföra bil.

Bidrag utgår för anpassning av manöverorgan, stol och lyftanordningar.

Ersättning utgår med den faktiska kostnaden för en eller flera bilanpassningsåtgärder, till ett sammanlagt maximalt belopp motsvarande ½ prisbasbelopp (exkl. moms). Överskjutande belopp (inkl. moms) bekostas av brukaren. Förskrivning skall föregå anpassning. Ersättning utgår inte till redan utförda åtgärder.

Förnyad ersättning för samma anpassning kan sökas tidigast efter sju år. I undantagsfall kan kortare tidsperiod medges, t ex då den medicinska statusen förändrats eller då den befintliga bilen blivit obrukbar genom olyckshändelse.

Förskrivare

Läkare i samråd med arbetsterapeut

12 18 Cyklar

12 18 06 Trehjuliga cyklar med fotpedaler

Anvisning

Trehjulig cykel med fotpedal och kedjedrift kan förskrivas som förflyttningshjälpmedel till barn och ungdomar med begränsad gångförmåga. Detta gäller för trehjuliga cyklar upp till vuxenstorlek (t o m 22”). Cykel i vuxenstorlek (fr o m 24”) bekostas av brukaren och kan ej förskrivas som hjälpmedel via hjälpmedelsverksamheten.

Innan förskrivning av trehjulig cykel som hjälpmedel, skall en noggrann bedömning göras av sjukgymnast utifrån speciellt utprovningsprotokoll. Bedömningen skall utsluta att personen har förutsättningar att lära sig cykla på egen tvåhjulig cykel.

Föräldrar/vårdnadshavare ansvarar för att minderårig klarar trafikmiljön där cykeln skall användas.

Förskrivare

Sjukgymnast inom habiliteringen.

12 21 Rullstolar

12 21 03 Manuella vårdarmanövrerade rullstolar

[12 21 06 Manuella bakhjulsdrivna rullstolar](#)

[12 21 09 Manuella framhjulsdrivna rullstolar](#)

[12 21 18 Rullstolar avsedda att sparkas fram](#)

Anvisning

Kan förskrivas till person med funktionsnedsättning som behöver rullstol för sin dagliga förflyttning, oavsett orsak till förflyttningssvårigheten.

Förnyad förskrivning av manuell rullstol kan tidigast ske efter tre år. Om rullstolen blivit utdömd av hjälpmedelcentralens verkstad eller om brukarens medicinska status förändras, kan ny rullstol förskrivas tidigare.

Två rullstolar kan förskrivas till:

- person som har svårighet att förflytta rullstol mellan olika våningsplan.
- person med behov av olika funktion på rullstol för inom- och utomhusanvändande.

Stårullstol kan endast förskrivas till person som själv kan förflytta sig med rullstolen samt har användning av dess funktioner i den dagliga livsföringen. Stårullstol kan inte förskrivas endast för ståträning.

Sportrullstol kan ej förskrivas som hjälpmedel via hjälpmedelsverksamheten.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast.

[12 21 24 Eldrivna rullstolar med manuell styrning](#)

Rullstolar som drivs av en motor och som styrs uteslutande med muskelkraft t ex. scooter.

[12 21 27 Eldrivna rullstolar med motoriserad styrning](#)

Här ingår rullstolar som styrs exempelvis med joystick.

Anvisning

Eldriven rullstol kan förskrivas till person med bestående och betydandeförflyttningssvårigheter orsakat av skada eller sjukdom där förflyttningsbehovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Personens möjlighet till självständighet i det dagliga livets aktiviteter i hemmet och i närmiljön ska på ett påtagligt sätt vara begränsat. Gångförmåga kan förekomma men den ska vara starkt reducerad. Den eldrivna rullstolen ska ersätta gångförmågan, inte cykel/moped, bil eller lokaltrafik.

Eldriven rullstol kan i vissa fall förskrivas till person som förutom förflyttningssvårigheter har förvärvat eller medfödd kognitiv begränsning. Förutsättning i dessa fall är att den eldrivna rullstolen, träningen och dess användningsområde anpassas efter brukarens

begåvningsnivå. Självständighet måste uppnås inom det avsedda/begränsade användningsområdet.

Eldriven rullstol kan inte förskrivas till person som har pågående alkohol- och/eller drogmissbruk eller okontrollerbar epilepsi.

I förskrivningsprocessen av eldriven rullstol skall alltid individuella och uppföljningsbara mål formuleras. Bedömning av funktioner som syn, hörsel, omdöme, reaktionsförmåga, kognitiv förmåga och epilepsi skall göras i samråd med läkare. Vid behov testas gångförmågan av sjukgymnast i brukarens närmiljö med standardiserade tester.

Behovet av eldriven rullstol skall vara kontinuerligt dvs minst 1-2 gånger per vecka året om.

Vuxen elrullstolsanvändare är skyldig att känna till och följa gällande trafikregler och ansvarar för att den eldrivna rullstolen framförs på ett säkert sätt utan fara för sig själv eller annan.

Vårdnadshavare eller annan företrädare till elrullstolsanvändare ansvarar för att den eldrivna rullstolen framförs på ett säkert sätt utifrån gällande trafikregler. Barn i låga åldrar bör inte köra eldriven rullstol i trafikerad miljö (jämför icke funktionshindrade barn som cyklar i trafikerad miljö).

Elrullstolen skall skötas och förvaras enligt Gotlands Kommuns anvisning.

Förskrivaren gör en första uppföljning av de uppsatta målen sex månader efter leverans därefter en gång per år. Uppföljningen avser eventuella förändringar i sjukdomsbild, bostadsförhållanden användning av den eldrivna rullstolen enligt uppsatta mål och gällande anvisningar.

Finns det behov av eldriven rullstol för inom- och utomhusanvändning ska en kombinerad eldriven rullstol prövas i första hand. Två eldrivna rullstolar kan bli aktuellt då utomhusmiljön är för krävande för en kombinerad eldriven rullstol eller framkomligheten inomhus är så begränsad att den inte fungerar med en kombinerad eldriven rullstol. Detta ska relateras till de individuellt uppsatta målen för hur brukaren ska använda den eldrivna rullstolen.

Förskrivare

Arbetsterapeut. Samråd ska alltid ske med representant i elrullstolsgrupp.

12 21 33 Systemrullstolar

Här ingår t ex rullstolsunderrederna som kombineras med olika former av sitsar.

Anvisning

Kan endast förskrivas i kombinationer som är godkända av respektive företag.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

12 24 Tilläggsutrustning till rullstolar

12 24 09 Drivaggregat till rullstolar

Här ingår drivaggregat och drivhjul med inbyggd elektrisk drivmotor.

Anvisning

Drivaggregat kan förskrivas till brukare där anhörig pga funktionsnedsättning och/eller hög ålder ej klarar att framföra brukarens manuella rullstol. Rullstolsbrukaren och den anhörige skall bo i gemensamt hem.

Då brukare vårdas av anställd personal betraktas drivaggregatet som arbetstekniskt hjälpmedel/verksamhetsansvar oberoende av boendeform.

Drivhjul med inbyggd elektrisk drivmotor kan endast förskrivas till person efter ansökan och godkännande i ärendegrupp.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

12 24 30 Bälten och selar till rullstolar

Anvisning

Endast läkare kan förskriva bälten, selar och västar i frihetsberövande syfte.

Arbetsterapeut och sjukgymnast kan förskriva bälten, selar och västar till rullstolar/specialstolar/arbetsstolar i samråd med brukare, anhörig och/eller vårdare som säkerhetsåtgärd (fall ur stol) eller positionering. Det rör sig då inte om frihetsberövande eller åtgärder för ersättning av tillsyn.

Förskrivare

Läkare, arbetsterapeut, sjukgymnast

12 27 Övriga fordon

12 27 03 Sittvagnar

Anvisning

Sittvagn kan förskrivas till person med svår sittproblematik där behovet ej tillgodoses av sittvagn av standardtyp.

Sittvagn jämställs med utomhusrullstol.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

12 30 Överflyttningshjälpmedel

12 30 03 Glidbrädor och glidmattor

Anvisning

Kan förskrivas som personligt hjälpmedel då brukaren själv klarar förflyttningen med hjälp av dessa.

Kan även förskrivas till person som vårdas av anhörig i gemensamt hem.

Då person vårdas/förflyttas av anställd personal betraktas hjälpmedlet som arbetstekniskt hjälpmedel/verksamhetsansvar.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

12 30 06 Vridplattor (vändskivor)

Anvisning

Kan förskrivas som personligt hjälpmedel då brukaren själv klarar förflyttningen med hjälp av denna.

Kan även förskrivas till person som vårdas av anhörig i gemensamt hem.

Då person vårdas/förflyttas av anställd personal betraktas hjälpmedlet som arbetstekniskt hjälpmedel/verksamhetsansvar.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast, distriktssköterska, sjuksköterska inom äldreomsorg.

12 30 09 Fristående lyftbågar

Anvisning

Kan förskrivas som personligt hjälpmedel då brukaren själv klarar förflyttningen med hjälp av denna.

Kan även förskrivas till person som vårdas av anhörig i gemensamt hem.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast, distriktssköterska, sjuksköterska inom äldreomsorg.

12 30 12 Repstegar

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast, distriktssköterska, sjuksköterska inom äldreomsorg.

12 30 15 Uppresningsbälten

Här ingår bälten och västar med handtag som ger vårdaren ett säkrare grepp vid olika lyft.

Anvisning

Kan förskrivas till person som vårdas av anhörig i gemensamt hem.

Då person vårdas/förflyttas av anställd personal betraktas hjälpmedlet som arbetstekniskt hjälpmedel/verksamhetsansvar.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

12 33 Vändningshjälpmedel**12 33 06 Draglakan och vändningsmattor****Anvisning**

Kan förskrivas som personligt hjälpmedel då brukaren själv klarar förflyttningen med hjälp av hjälpmedlet.

Kan även förskrivas till person som vårdas av anhörig i gemensamt hem.

Då person vårdas/förflyttas av anställd personal betraktas hjälpmedlet som arbetstekniskt hjälpmedel/verksamhetsansvar.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

12 36 Personlyftar

12 36 03 Hjullyftar med lyftselar och/eller lyftslingor

12 36 04 Mobila stålyftar

12 36 12 Stationära lyftar (monterade på/i vägg/väggar, golv och/eller tak)

Anvisning

Kan förskrivas till person som självständigt kan använda lyften vid förflyttning eller som vårdas av anhörig i gemensamt hem.

Då personen vårdas/förflyttas av anställd personal betraktas dessa hjälpmedel som arbetstekniskt hjälpmedel/verksamhetsansvar.

Besiktning av lyft skall ske en gång per år.

Vid nedmontering av stationär lyft återställer Gotlands Kommun inte den åverkan som orsakats av monteringen.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

12 36 21 Lyftselar, sitsar och bårar

Anvisning

Kan förskrivas till person som självständigt använder lyftselen vid förflyttning eller som vårdas av anhörig i gemensamt hem.

Då person vårdas/förflyttas av anställd personal betraktas lyftsele som arbetstekniskt hjälpmedel/verksamhetsansvar.

Då person av olika skäl måste ha lyftselen stationärt i rullstolen betraktas selen som ett personligt hjälpmedel.

Vid förskrivning av lyftsele från annan leverantör än den som tillverkat lyften måste samarbetsavtalet "Kombinationer personlyftar – lyftselar provade av NHR HjälpmedelsCenter Väst", utgiven av Hjälpmedelsinstitutet, följas. I annat fall måste förskrivaren ta kontakt med respektive leverantör för att få kombinationen godkänd.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

12 39 Orienteringshjälpmedel

12 39 03 Vita käppar (teknikkäppar)

Anvisning

Markerings- och/eller teknikkäpp kan förskrivas till synsvag eller gravt synskadad person.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

12 39 09 Akustiska ledfyrrar (ljudsignalssändare)

Här ingår ljudsignalssändare för förflyttning på egen hand.

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

12 39 12 Kompasser

Här ingår punktmärkt eller talande kompass för förflyttning på egen hand.

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

15 HJÄLPMEDEL I HUSHÅLLET

15 03 Matlagningshjälpmedel

15 03 03 Hjälpmiddel för att väga och mäta

Anvisning

- Köksvåg med syntetiskt tal eller med taktil avläsning kan förskrivas till person med grav synskada.
- Matlagningstermometer med syntetiskt tal kan förskrivas till person med grav synskada.
- Äggklocka med taktil avläsning kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

18 HJÄLPMEDEL FÖR UTRUSTNING OCH ANPASSNING AV BOSTÄDER OCH ANDRA LOKALER

18 06 Belysningsarmaturer

18 06 06 Läs- och arbetsbelysningar

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav synskada som har ett läsavstånd på mindre än 20 cm. Den armatur som avses är särskilt anpassad för person med synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare, optiker vid syncentral

18 09 Sittmöbler och sitsar

18 09 03 Stolar

Här ingår manuellt och elektrisk höj- och sänkbara arbetsstolar.

Anvisning

Manuellt höj- och sänkbar arbetsstol på hjul med manuell broms kan förskrivas till barn och ungdomar med svår sittproblematik. Detta gäller för arbetsstolar upp till vuxenstorlek. Arbetsstol i vuxenstorlek, fr.o.m sittbredd 40 cm, bekostas av brukaren och kan ej förskrivas som hjälpmedel via hjälpmedelsverksamheten.

Elektrisk höj- och sänkbar arbetsstol kan förskrivas som uppresningshjälpmedel till person med grav funktionsnedsättning. Brukaren skall själv kunna manövrera höj- och sänkningen och på så sätt självständigt kunna resa sig till stående.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

18 09 21 Speciella sittmöbler

Stolar utformade för att passa speciella sittbehov. Här ingår t ex höga barnstolar.

Anvisning

För barn med svår sittproblematik kan speciell barnstol/matstol förskrivas som hjälpmedel. Barnet skall först prova barnstol/matstol som finns i öppna handeln.

Specialanpassning på egen stol görs inte.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

18 09 34 Ryggstöd**Anvisning**

Kan endast förskrivas som tilläggsutrustning till rullstol.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

18 09 39 Modulära sittsystem

System där en stolram kan förSES med olika sittmoduler som därefter kan ställas in så att man uppnår en speciell sittställning. Här ingår t ex skalsitsar/sittskal.

Anvisning

Under omarbetning!

18 09 42 Dynor och underlägg**Anvisning**

Dynor och underlägg kan förskrivas som tilläggsutrustning till rullstol.

Antidecubitusdynor kan förskrivas till personer som har eller riskerar att få trycksår.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

18 12 Sängar

18 12 10 Sängar och lösa sängbottnar, motoriserat reglerbara

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav funktionsnedsättning för självständig förflyttning i och ur säng eller för självständig lägesförändring i sängen.

Kan förskrivas till person med grav funktionsnedsättning som vårdas av anhörig i gemensamt hem.

Kan förskrivas till person som till största delen är sängliggande, t ex terminalvård, och som vårdas av anhörig i hemmet.

Då personen vårdas/förflyttas av anställd personal betraktas sängen som arbetstekniskt hjälpmedel/verksamhetsansvar.

Innan förskrivning av säng skall möjligheten att anpassa egen befintlig säng med förhöjningsklossar, fristående lyftbåge eller elektriskt sängryggstöd undersökas.

Säng kan ej förskrivas som ersättning för en bristfällig/dålig sovplats t ex turistsäng, kökssoffa eller äldre bäddsoffa.

Förskrivare

Arbetsterapeut

[18 12 12 Sänglyftar](#)

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav funktionsnedsättning för självständig förflyttning i och ur säng.

Kan förskrivas till person med grav funktionsnedsättning som vårdas av anhörig i gemensamt hem.

Kan förskrivas till person som till största delen är sängliggande, tex terminalvård, och som vårdas av anhörig i hemmet.

Då personen vårdas/förflyttas av anställd personal betraktas sänglyften som arbetstekniskt hjälpmedel/verksamhetsansvar.

Förskrivare

Arbetsterapeut

[18 12 18 Madrasser och liggunderlägg](#)

Anvisning

1. Madrass kan ej förskrivas som hjälpmedel via hjälpmedelsverksamheten med undantag för terminalvård.
2. Antidecubitusmadrass kan förskrivas till person som har eller riskerar att få trycksår.

Kan förskrivas till person i eget boende samt till person boende på servicehus. I annat särskilt boende betraktas hjälpmedlet som ett verksamhetsansvar.

Förskrivare

1. Arbetsterapeut
2. Distriktssköterska, sjuksköterska inom äldreomsorgen

[18 12 21 Filthållare](#)

Anvisning

Kan förskrivas till person som löper risk att få spetsfot.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast, distriktssköterska, sjuksköterska inom äldreomsorg.

[18 12 24 Ställbara rygg- och benstöd](#)

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav funktionsnedsättning för självständig förflyttning i och ur säng eller för självständig lägesförändring i sängen.

Kan förskrivas till person med grav funktionsnedsättning som vårdas av anhörig i gemensamt hem.

Kan förskrivas till person som till största delen är sängliggande, tex terminalvård, och som vårdas av anhörig i hemmet.

Då personen vårdas/förflyttas av anställd personal betraktas sänglyften som arbetstekniskt hjälpmedel/verksamhetsansvar.

Manuellt ställbart rygg- och/eller benstöd kan ej förskrivas som hjälpmedel via hjälpmedelsverksamheten.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

[18 12 27 Sänggrindar och lyftbågar](#)

Här ingår sänggrindar och lyftbågar som monteras på sängen.

Anvisning

1. Endast läkare kan förskriva sänggrind i frihetsberövande syfte.
2. Arbetsterapeut och sjukgymnast kan förskriva sänggrind i samråd med brukare, anhörig och/eller vårdare som säkerhetsåtgärd (fall ur säng). Det rör sig då inte om frihetsberövande eller åtgärder för ersättning av tillsyn.
3. Lyftbåge kan förskrivas för underlätta lägesförändring i säng.

Fristående lyftbågar se [12 30 09](#)

Då sängen räknas som ett arbetstekniskt hjälpmedel/verksamhetsansvar är även sänggrind/lyftbåge ett arbetstekniskt hjälpmedel/verksamhetsansvar.

Förskrivare

1. Läkare
2. Arbetsterapeut, sjukgymnast
3. Arbetsterapeut, sjukgymnast

18 15 Höjdställbara tillsatser till möbler

18 15 03 Förhöjningsklossar och förhöjningsben

Anvisning

Endast fabrikstillverkade förhöjningsklossar och förhöjningsben kan förskrivas.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast, distriktssköterska, sjuksköterska inom äldreomsorg.

18 18 Stödanordningar

18 18 09 Armstöd, vägg och/eller golvmonterade

Här ingår inte toalettarmstöd som monteras på toaletten.

Anvisning

I första hand skall toalettarmstöd som monteras på toalett [09 12 24](#) förskrivas.

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

18 21 Dörr-, fönster- och gardinöppnare/stängare

18 21 15 Lås

Här ingår t ex elektriska dörrlås

Anvisning

Kan förskrivas i kombination med porttelefon, till person med grav funktionsnedsättning, som inte kan öppna ytterdörren till sin bostad.

Kan endast förskrivas under förutsättning att personen självständigt kan öppna ytterdörren med hjälp av dörrlås/porttelefon.

Förskrivare

Arbetsterapeut

18 30 Hissar, lyftplattor, trapphissar och ramper

18 30 15 Portabla ramper

Förskrivare

Arbetsterapeut, sjukgymnast

21 HJÄLPMEDEL FÖR KOMMUNIKATION, INFORMATION OCH VARSEBLIVNING

21 03 Optiska hjälpmedel

21 03 03 Glasögonglas

21 03 06 Glasögonbågar

21 03 09 Kontaktlinser

Anvisning

Kan förskrivas till person med synhandikapp av sådan omfattning att en ändamålsenlig synfunktion eller ersättningsfunktion kan uppnås.

Förskrivare

Optiker vid syncentral, ögonläkare vid syncentral

21 03 12 Förstoringsglas och lappar med inbyggd belysning

21 03 15 Förstoringsglas och lappar utan belysning

21 03 18 Kikare och teleskop

Anvisning

Kan förskrivas till person med synhandikapp av sådan omfattning att en ändamålsenlig synfunktion eller ersättningsfunktion kan uppnås.

Förskrivare

Optiker vid syncentral, synpedagog

[21 03 21 Kikarglasögon](#)[21 03 24 Luppglasögon](#)**Anvisning**

Kan förskrivas till person med synhandikapp av sådan omfattning att en ändamålsenlig synfunktion eller ersättningsfunktion kan uppnås.

Förskrivare

Optiker vid syncentral

[21 03 27 Synfältsvidgare](#)**Anvisning**

Kan förskrivas till person med synhandikapp av sådan omfattning att en ändamålsenlig synfunktion eller ersättningsfunktion kan uppnås.

Förskrivare

Optiker vid syncentral, synpedagog

[21 03 30 Linser och linssystem för stark addition](#)**Anvisning**

Kan förskrivas till person med synhandikapp av sådan omfattning att en ändamålsenlig synfunktion eller ersättningsfunktion kan uppnås.

Förskrivare

Optiker vid syncentral

[21 03 36 Ljusfilter \(absorbtionsfilter\)](#)**Anvisning**

Kan förskrivas till person med synhandikapp av sådan omfattning att en ändamålsenlig synfunktion eller ersättningsfunktion kan uppnås.

Förskrivare

Optiker vid syncentral

[21 06 Elektronoptiska hjälpmedel](#)

21 06 06 Läsmaskiner

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav synskada som inte kan läsa tryckt text med vanliga korrigeringsglas, förstörande videosystem eller andra optiska hjälpmedel.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 06 09 Programvara för förstoring

Anvisning

Kan förskrivas till person med synskada i de fall då datorns standardinställningar för förstoring inte är tillräckliga.

Förskrivare

Synpedagog på Got-IT Resurscenter

21 10 Presentationsenheter för datorer, skrivmaskiner och elektronisk utrustning

21 10 03 Displayer

Visuella eller taktila elektroniska hjälpmedel som presenterar datainformation i t ex punktskrift.

Anvisning

1. Bildskärm som krävs utöver standard (17") kan förskrivas till person med synhandikapp av sådan omfattning att en ändamålsenlig synfunktion eller ersättningsfunktion kan uppnås.
2. Punktskärm kan förskrivas till gravt synskadad person.

Förskrivare

1. Synpedagog på Got-IT Resurscenter
2. Synpedagog på Got-IT Resurscenter

21 10 06 Skrivare och plotters

Hjälpmedel, kopplade till en dator, som på exempelvis papper eller plastark presenterar datainformation på ett alternativt sätt t ex i punktskrift. Presentationen kan också vara i stor stil eller reliefskrift

Anvisning

Punktskrivare kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog på Got-IT Resurscenter

21 10 09 Utrustningar för syntetiskt tal

Hård- och mjukvara som kan överföra information till mänskligt eller artificiellt tal, text-till-talomvandling eller tal-till-talomvandling.

Anvisning

1. Kan förskrivas till person med synskada, som tillhör till dator.
2. Kan förskrivas till person med språk- och/eller talskada, som tillhör till dator.
3. Kan förskrivas till person med kognitiv funktionsnedsättning, i behov av talstöd.

Förskrivare

1. Synpedagog på Got-IT Resurscenter
2. Logoped på Got-IT Resurscenter
3. Arbetsterapeut eller specialpedagog på Got-IT Resurscenter

21 12 Datorer

21 12 09 Hand- och fickdatorer

Anvisning

Kan förskrivas till person med kognitiv funktionsnedsättning för att klara t ex planering, struktur, minne och problemlösning i vardagen. Hand- och fickdator kan endast förskrivas tillsammans med hjälpmedelsprogram för kognition.

Förskrivare

Arbetsterapeut på Got-IT Resurscenter

21 15 Skriv- och ordbehandlingsmaskiner

21 15 12 Manuella punktskriftmaskiner

21 15 15 Elektriska punktskriftmaskiner

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 15 18 Programvara för ordbehandling

Här ingår programvara för att skriva, organisera och lagra text, ordbehandlingsprogramvara för alternativ styrning och för tillhör till ordbehandlare.

Anvisning

1. Kan förskrivas till person med språk- och/eller talskada i behov av bildstöd.
2. Kan förskrivas till person med kognitiv funktionsnedsättning i behov av bildstöd i kombination med text.
3. Kan förskrivas till person med grav synskada som har betydande svårigheter att kommunicera i skrift.
4. Kan förskrivas till person med grav och varaktig nedsättning av motorisk funktion för att klara kommunikation i skrift.

Förskrivare

1. Logoped på Got-IT Resurscenter
2. Arbetsterapeut eller specialpedagog på Got-IT Resurscenter
3. Synpedagog på Got-IT Resurscenter
4. Arbetsterapeut på Got-IT Resurscenter

21 18 Räknemaskiner

[21 18 03 Räkneramar \(kulramar\)](#)

[21 18 06 Elektroniska kalkylatorer](#)

[21 18 09 Icke elektroniska kalkylatorer](#)

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

[21 18 12 Programvara för kalkylering och beräkning](#)

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog på Got-IT Resurscenter

21 24 Hjälpmedel för teckning och handskrift

[21 24 03 Pennor, penslar, passare och linjaler](#)

Anvisning

Passare och linjaler med punktskrift kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 24 06 Skrivbrädor, ritbrädor och teckningsbrädor

Anvisning

Skrivbrädor, ritbrädor och teckningsbrädor med relieffunktion kan förskrivas till person med grav synskada.

Reglett med stift kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 24 09 Namnteckningsramar och namnstämplor

Anvisning

Namnteckningsram kan förskrivas till person med grav synskada.

Namnstämpel kan ej förskrivas som hjälpmedel via hjälpmedelsverksamheten.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 24 12 Skrivramar

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 24 18 Speciellt skrivpapper och skrivplast

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 24 19 Bärbara elektroniska anteckningsapparater för punktskriftsanvändare

Anvisning

Kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 30 Bandspelare och radioapparater

21 30 03 Kassettbandspelare, typ bordsmodell

Anvisning

Kassettbandspelare med variabel hastighet förskrivs till person med grav synskada i kombination med hörselskada.

Talboksspelare i digitalt audiobaserat informationssystem (daisy) kan förskrivs till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 30 09 Miniaturbandspelare

Anvisning

Kan förskrivs till person med grav synskada som inte kan anteckna på annat sätt.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 33 TV- och videoutrustning

21 33 12 Slutna TV-system (CCTV)

Anvisning

Kan förskrivs till person med synskada, som trots optiska hjälpmedel, kringutrustning och synträning, har svårt/omöjligt att läsa liten text.

CCTV i färg kan förskrivs till person med synskada med behov av bildtolkning.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 36 Telefoner och telefoneringshjälpmedel

21 36 09 Texttelefoner

Här ingår telefoner för textinmatning och/eller textpresentation samt telefoner för punktskrift.

Anvisning

1. Kan förskrivas till person med grav hörselnedsättning/dövhet samt till dennes anhörig.
2. Kan förskrivas till person som är dövblind samt dennes anhörig.
3. Kan förskrivas till person med talskada.

Förskrivare

1. Samordnare tolkcentral
2. Samordnare tolkcentral i samråd med synpedagog
3. Logoped

21 36 10 Bildtelefoner**Anvisning**

Kan förskrivas till person med grav hörselnedsättning/dövhet med teckenspråk som förstaspråk samt till dennes anhörig.

Förskrivare

Samordnare tolkcentral

21 36 13 Telex- och telefaxmaskiner**Anvisning**

Kan förskrivas till person med grav hörselnedsättning/dövhet, som inte kan skriva maskin och därför inte klarar texttelefon, samt till dennes anhörig.

Förskrivare

Samordnare tolkcentral

21 36 15 Ringsignals-, linjetons- och svarsindikatorer**Anvisning**

Optiska och taktila signalsystem kan förskrivas till person med grav hörselnedsättning/dövhet.

Förskrivare

Audionom

21 39 Ljudöverföringssystem**21 39 12 Anslutningsenheter till radio och TV****Anvisning**

Högtalaruttag på radio och TV för inkoppling av hörslina kan förskrivas till person med hörapparat.

Förskrivare

Audionom

[21 39 18 Porttelefoner och porttelefonförstärkare](#)

Anvisning

Kan förskrivas i kombination med elektriskt dörrlås, till person med grav funktionsnedsättning, som inte kan öppna ytterdörren till sin bostad.

Kan endast förskrivas under förutsättning att personen självständigt kan öppna ytterdörren med hjälp av porttelefon/dörrlåset.

Förskrivare

Arbetsterapeut

[21 39 21 Slingförstärkare, slingmottagare och slingor](#)

Anvisning

Kan förskrivas till person med hörapparat som behöver en mer störningsfri avlyssning av radio och TV än vad som kan erhållas med hörapparat i mikrofonläge.

Förskrivare

Audionom

[21 42 Samtalshjälpmiddel vid närkommunikation](#)

[21 42 03 Bokstavssatser och symbolsatser](#)

Här ingår symbol-, bild- och bokstavssatser som kan användas vid kommunikation. Här ingår även programvara.

[21 42 06 Bokstavstavlor och symboltavlor](#)

Här ingår tavlor som visar bokstäver, symboler och andra tecken som används för närkommunikation. Här ingår även programvara.

Anvisning

Kan förskrivas till person med tal- och språknedsättning i behov av ett kompletterande kommunikationssätt.

Kognitivt bildstöd för utförande av dagliga livets aktiviteter se [21 90 03](#)

Förskrivare

Logoped, logoped på Got-IT Resurscenter

[21 42 09 Samtalsapparater, portabla](#)

Anvisning

1. Kan förskrivas till person med grava svårigheter att kommunicera via tal och skrift.
2. Kan förskrivas till person med kognitiv funktionsnedsättning i behov av ljud- och bildstöd.

Förskrivare

1. Logoped, logoped på Got-IT Resurscenter
2. Arbetsterapeut eller specialpedagog på Got-IT Resurscenter

21 42 12 Röstgeneratorer**Anvisning**

Kan förskrivas till person där stämbanden inte kan användas eller saknas.

Förskrivare

Logoped

21 42 15 Röstförstärkare**Anvisning**

Kan förskrivas till person med svag röst som endast på detta sätt kan göra sig hörd.

Förskrivare

Logoped

21 42 18 Kommunikationsförstärkare**Anvisning**

Kan förskrivas till person med hörselnedsättning.

Förskrivare

Audionom

21 42 24 Programvara för närkommunikation**Anvisning**

1. Kan förskrivas till person med tal- och språknedsättning i behov av ett kompletterande kommunikationssätt i form av bild- och/eller textstöd.
2. Kan förskrivas till person med kognitiv funktionsnedsättning som har behov av bild- och/eller textstöd.
3. Kan förskrivas till person med grav och varaktig nedsättning av motorisk funktion för att klara kommunikation i skrift.

Förskrivare

1. Logoped på Got-IT Resurscenter.
2. Arbetsterapeut eller specialpedagog på Got-IT Resurscenter.
3. Arbetsterapeut på Got-IT Resurscenter.

21 42 90 Presentationsmaterial för bokstavssatser och symbolsatser

Anvisning

1. Kan förskrivas till person med tal- och språknedsättning i behov av ett kompletterande kommunikationssätt.
2. Kan förskrivas till person med kognitiv funktionsnedsättning som har behov av bildstöd.

Förskrivare

1. Logoped, logoped på Got-IT Resurscenter
2. Arbetsterapeut, arbetsterapeut eller specialpedagog på Got-IT Resurscenter

21 45 Hörapparater

21 45 03 Allt-i-örat-apparater

21 45 06 Bakom-örat-apparater

21 45 09 Hörglasögon

21 45 12 Kroppsburna hörapparater

Anvisning

Kan förskrivas till person med hörselnedsättning.

Förskrivare

Audionom

21 45 90 Benförantrade hörapparater

Anvisning

Kan förskrivas till person med hörselnedsättning som inte kan använda konventionell hörapparat.

Förskrivare

Audionom

21 48 Varseblivningshjälpmedel

21 48 03 Dörrsignaler och dörrsignalindikatorer

Anvisning

Optiska och taktila signalsystem kan förskrivas till person med grav hörselnedsättning/dövhet.

Förskrivare

Audionom

21 48 12 Ljusindikatorer

Anvisning

Ljusindikator och färgindikator kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 48 15 Ljudindikatorer

Här ingår hjälpmedel som indikerar ljud t ex elektronisk barnvakt och väckarklocka.

Anvisning

1. Elektronisk barnvakt kan förskrivas till förälder med monaural eller binaural hörselnedsättning/dövhet.
2. Väckningsanordning (ljus och taktil) kan förskrivas till person med grav hörselnedsättning/dövhet. Personen skall inte kunna höra en konventionell väckarklocka.

Förskrivare

1. Audionom
2. Audionom

21 48 18 Indikatorer

Här ingår apparater som sätts på en annan produkt. Omfattar även signalljus och ringsignaler.

Anvisning

Auditiva signalhjälpmedel kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 48 24 Elektroniska almanackor och minneshjälpmedel

Elektronisk utrustning som lagrar och organiserar data över planerade aktiviteter för att kunna ge en påminnelse-signal. Här ingår t ex bärbara elektroniska tidsplanerare.

Anvisning

Elektronisk almanacka och minneshjälpmedel med syntetiskt tal kan förskrivas till person med grav synskada.

Vid kognitiv funktionsnedsättning se:

Tidshjälpmedel [09 51 03](#), [09 51 06](#) och [09 51 09](#)

Hand- och fickdatorer se [21 12 09](#)

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare

21 51 Larmsystem

21 51 06 Anfallslarm för epileptiker

Anvisning

Kan förskrivas till person med epilepsi för bruk nattetid.

Kan förskrivas till person i eget boende samt till person boende på servicehus. I annat särskilt boende betraktas hjälpmedlet som ett verksamhetsansvar.

Förskrivare

Arbetsterapeut i samråd med behandlande läkare

21 51 09 Larm som varnar om nödsituation

Anvisning

Brandvarnare/brandlarm med ljusindikator och/eller taktill indikator kan förskrivas till person med grav hörselnedsättning/dövhet.

Förskrivare

Audionom

21 90 Hjälpmedel för kognitivt stöd

Här ingår hjälpmedel som stöder tänkandet: perception, inläring, minne, problemlösning, språk och abstraktionsförmåga.

21 90 03 Kognitivt bildstöd för utförande av dagliga livets aktiviteter

Här ingår även bildstöd för att t ex hantera pengar och planera och strukturera det dagliga livet

Anvisning

Kan förskrivas till person med kognitiv funktionsnedsättning som har behov av bildstöd.

Presentationsmaterial för bokstavssatser och symbolsatser se [21 42 90](#)

Förskrivare

Arbetsterapeut, arbetsterapeut eller specialpedagog på Got-IT Resurscenter

24 HJÄLPMEDEL FÖR HANTERING OCH TRANSPORT AV PRODUKTER

24 09 Knappar, rattar, vred och handtag

24 09 18 Strömbrytare (till/frånfunktion) och omkopplare

Anvisning

1. Omkopplare kan förskrivas till person med grav synskada som vid utskrift från dator ska klara att alternera mellan svartskrift och punktskrift.
2. Kan förskrivas till person med grav och varaktig nedsättning av motorisk funktion för att klara att reglera funktioner i dator och samtalshjälpmedel.
3. Kan förskrivas till person med kognitiv funktionsnedsättning för att klara att reglera funktioner i dator och samtalshjälpmedel.

Förskrivare

1. Synpedagog på Got-IT Resurscenter
2. Arbetsterapeut på Got-IT Resurscenter
3. Arbetsterapeut eller specialpedagog på Got-IT Resurscenter

24 10 Inmatningstillbehör till datorer och elektronisk utrustning

24 10 03 Tangentbord och styrsystem

24 10 06 Datamusar

24 10 09 Joystick till datorer

Anvisning

1. Kan förskrivas till person med grav och varaktig nedsättning av motorisk funktion för att klara att styra datorn vid kommunikation i skrift och/eller tal.
2. Kan förskrivas till person med kognitiv funktionsnedsättning för att klara att styra datorn vid kommunikation i skrift och/eller tal.

Förskrivare

1. Arbetsterapeut på Got-IT Resurscenter
2. Arbetsterapeut eller specialpedagog på Got-IT Resurscenter

24 10 12 Alternativa inmatningsenheter

Styrdon för alternativ inmatning istället för tangentbord. Här ingår t ex optiska scanners, taligenkännande enheter, styrplattor och datahandskar.

24 10 18 Inmatningsmodifieringar

Hårdvara och mjukvara som anpassar funktionen av inmatningsutrustningar. Här ingår t ex styrsystem som kan användas med bara ett finger, programvara som medger punktskrift från tangentbordet.

Anvisning

1. Kan förskrivas till person med grav synskada .
2. Kan förskrivas till person med talskada.
3. Kan förskrivas till person med kognitiv funktionsnedsättning.
4. Kan förskrivas till person med grav och varaktig motorisk funktionsnedsättning.

Förskrivare

1. Synpedagog på Got-IT Resurscenter
2. Logoped på Got-IT Resurscenter
3. Arbetsterapeut eller specialpedagog på Got-IT Resurscenter
4. Arbetsterapeut på Got-IT Resurscenter

24 12 Hjälpmedel för omgivningskontroll

24 12 03 Fjärrstyrsystem

Anvisning

Fjärrsystem med omgivningskontroll kan förskrivas till person med grav funktionsnedsättning.

Förskrivare

Arbetsterapeut

24 18 Greppanpassningar och hjälpmedel som ersätter arm- och/eller hand- och/eller fingergrepp

24 18 15 Pinnar

Här ingår t ex pann-, hak- och munpinnar samt hållare till dessa.

24 18 18 Peklampor

Anvisning

Kan förskrivas till person i kombination med bokstavs- och symboltavlor.

Förskrivare

Arbetsterapeut

27 HJÄLPMEDEL OCH UTRUSTNING FÖR MILJÖFÖRBÄTTRING, VERKTYG OCH MASKINER

27 06 Mätinstrument

27 06 03 Hjälpmedel för mätning av längd

27 06 06 Hjälpmedel för mätning av vinklar

27 06 21 Hjälpmedel för att mäta klimatförhållanden

Anvisning

Mätinstrument med taktill avläsning kan förskrivas till person med grav synskada.

Förskrivare

Synpedagog, anpassningslärare